Vierde Jaer. Nr 48. Zaturdag, 28 November 1857.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, nr 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz, moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht dp... uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel... het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgene... ofwel ook in... worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keet... opgenomen gegeven, genieten voordeeliger conditiën. ...te keeren

TONGEREN, DEN 28 NOVEMBER.

Toestand der stad Tongeren.

(VERVOLG.)

Gestichten van weldadigheid.

Het getal der persoonen onderhouden in het hospitael, bedroeg op 1ste january 1856 het getal van 207. Op den 31 december van het zelfde jaer waren er nog 191.

Daer de eetwaren om zoo te zeggen tot hunnen normalen prys gedaeld zyn, en de winter tevens niet zeer streng geweest is, heeft het bureel van weldadigheid geene buitengewoone opofferingen moeten doen.

Gedurende dit jaer zyn er 565 huisgezinnen, bestaende uit 1817 persoonen, bygestaen geworden. De gewoone onderstand heeft gemiddeld 24 franken en 126 kilos brood per huisgezin en per jaer bedragen. Er zyn ook geneesmiddels toegestaen geworden aen 91 huishoudens, bestaende uit 672 persoonen die geenen anderen onderstand genoten hebben.

De maetregel welke het armbestuer genomen heeft om aen elke gebrekkige familie een parceel grond te verpachten, heeft den goeden uitslag gehad welke men er kon van verwachten. Het bureel is voornemens van tot het zelfde einde aen andere noodlydende familiën eenige parceelen grond te geven uit drie stukken land van eene grootte van 2 1/2 hectaren.

De rekening van het armen-bestuer voor het jaer 1856, levert een overschot van fr. 7,372-86 in geld, 178 hect. 7 liters 38 centil. rogge, en 4 hect. 15 liters 69 centil. spelt.

Kerkzaken.

De rekening der restauratie der hoofdkerk voor het jaer 1856, is door het gouvernement gearreteerd, te weten :

IN ONTVANGSTEN.

1° Toelage der kerkfabryk	fr.	2000 »
2° Subsidie der stad.	»	2000 »
3° » der provincie	»	2000 »
4° » van den Staet.	»	12000 »
5° Giften, onderschryvingen en collecten.	»	2890-70
6° Verkoop van oude materialen . . .	»	311-76
		21202-46

IN UITGAVEN.

1° Deficit der rekening van 1855 . . .	fr.	16-81
2° Daghuren.	»	9167-52
3° Materialen van alle soort.	»	9375-02
4° Standbeelden en drakenkoppen. . .	»	1950 »
5° Onkosten van directie en kleine uitgaven	»	1033-09
		21542-44
Te kort. . .	fr.	339-98

Verscheidene donatiën en giften zyn aen de kerkfabryken gedaen geworden sedert het laetste verslag, te weten :

Aen het fabryk der hoofdkerk, 6000 fr., door M. Reinartz, pastoor-deken ; 1000 fr. door Mej. Hortense Schaetzen ; 500 fr. door M. Houbrechts ; 500 fr. door Mej. de weduwe G. Nartus.

Aen het fabryk van Sint-Jan, 500 fr. en 2 zilveren kandelaers van eene waerde van 240 fr., gelaten door Mej. de weduwe H.-F. Moens.

Deze giften zyn gedaen op laste van kerkdiensten of jaergetyden.

Het fabryk van Sint-Jan heeft gedurende dit jaer aenzienlyke restauratiën aen de kerk gedaen. Een nieuw orgel is insgelyks geplaetst geworden. De onkosten voor dit laetste voorwerp die omtrent de 9000 fr. bedragen, zyn grootendeels door onderteekeningen der burgers gedekt geworden.

Onderwys.

M. de abt Robeyns, wiens ontslag aengenomen is, is vervangen geworden door M. Angenot, als directeur van het pensionnaet en door M. den abt Willems, als professor van godsdienst.

Het kollegie en de middelbare-school hebben naer gewoonte deel genomen aen de concoursen, ingesteld tusschen de gestichten van middelbaer onderwys. Een leerling der middelbare-school, Guillaume Fraikin, heeft den 8e prys bekomen.

Het getal leerlingen is dit jaer omtrent geweest zoo als de vorige jaren.

Het kollegie telt 67 leerlingen, 13 professors, en kost jaerlyks de som van 14,415 fr. De middelbare-school heeft 255 leerlingen, 11 professors, en kost 11,700 fr. De betalende meisjes-school wordt gevolgd door 202 leerlingen, zy telt 6 onderwysters ; de koostelooze meisjes-school heeft 240 leerlingen en 4 onderwysters ; de kostelooze jongens-school bevat 219 leerlingen en 5 onderwyzers. Deze drie scholen kosten te zamen 12,185 fr. De bewaerschool bevat 295 leerlingen met 2 onderwysters en kost 1200 fr.

De avondschool wordt gevolgd door 90 jongens.

(*Wordt vervolgd*)

Gemeente-raed.

In zyne zitting van verleden maendag heeft de gemeente-raed van Tongeren het stads-budget vastgesteld op de som van fr. 82,427-94 in ontvangsten en uitgaven.

In deze som is begrepen degene van 14,250 fr., uitmakende de begrooting van het stads-kollegie.

—

De gemeente-raed van Tongeren zal zich in publieke zitting vergaderen toekomenden maendag, 30 november.

De voorwerpen van het dagorde zyn :

1° Installatie van MM. Michiels en Arkens als leden van den gemeente-raed ;

2° Gedeeltelyke hernieuwing der administratiën der hospitalen en van het bureel van weldadigheid ;

3° Advies over eene deliberatie van het hospitael strekkende om uit ter hand te kunnen verkoopen 55 aren 76 centiaren grond, te s' Heeren-Elderen, gelegen ter plaetse genoemd *Waterkuilveld*.

Wy lezen het volgende in een vlaemsch katholyk blad van Brussel, aen 't welk wy er de verantwoordelykheid van over laten :

« Heden hebben wy eenige nieuwe inlichtingen aengaende de ministerieele komedie bekomen. Z. H. blyft zich tot hiertoe moedig verzetten tegen de eischen van MM. Frère en Rogier in wat betreft de benoemingen en de dekoratien. Men moet eerst zien hoe de kiezingen zullen uitvallen.

« Wat de afzetting der hoogere ambtenaers betreft, dezelve blyven, zoo als wy het reeds gezegd hebben, tot na 10 december uitgesteld. Zyn de kiezingen aen het nieuwe kabinet gunstig dan zal er eene ministerieele omzendbrief naer de gouverneurs, de arrondissements-kommissarissen gezonden worden, en deze ambtenaers zullen moeten verklaren dat zy bereid zyn de nieuwe politiek voor te staen ; — drukken zy zich met de minste voorbehouding uit, dan herbegint het stelsel van gewelddadigheid in 1847 ingehuldigd. M. Frère heeft dezer dagen in een liberalen klub, een soort van *Comité de salut public* beloofd van op dit punt onverbiddelyk te zyn.

« Z. H. heeft, zoo men ons verzekert, reeds vyfmael het koninglyk besluit geweigerd waerby generael Capiaumont eene blaem ontvangen moet. Voorloopiglyk zal men nu het ongeteekend besluit in de portefolie terug steken.

« Verders verzekert men ons dat de groote bezigheid van onzen zaekgelastigden te Parys, M. Firminus Rogier, is van de loftuitingen der bonapartische pers ten voordeele van

---

HET KOORNBLOEMEN-VELD.

(*Vervolg.*)

» In weêrwil hy een onaengenaem voorkomen had, doch een ridder teeken droeg en my onbekend was, antwoordde ik hem heel beleefd, terwyl ik hem de wooning aenwees.

» — Daer woont M. Lieben ; doch hy is naer Orbec vertrokken en zal spoedig terugkomen.

» — 'T is goed, antwoordde hy, ik zal in zyne wooning op hem wachten.

» En hy verwyderde zich.

» Ik oogde hem een oogenblik na, ik weet niet waerom ; ik had als een voorgevoel dat er een ongeluk zou gebeuren.

» Toen hy zich aen de wooning aenbood, wilde Domingo, die hem kende, hem niet laten binnentreden er had tusschen hen beide een gevecht plaets ; doch de party was ongelyk. Spoedig had hy zich van den ouden dienstknecht ontstaen, en hy drong door tot in het vertrek van mevrouw Lieben.

» Het gezigt van dien man, die plotselings in hare kamer trad, deed haer zoodanig verschrikken, dat zy in onmagt viel en zy ging in de magt van den onbekende vallen, toen M. Lieban plotseling met den doktoor van Orbec binnentrad. Ik had hem by den omdraei van den weg naby het bosch gezien, en ik was toegesneld om de teugels van de peerden te vatten.

» By myne nadering had er een tooneel plaets, zoo schrikkelyk dat ik nimmer zien zal. Toen M. Lieben den ellendeling in de kamer zyner vrouw verraste, had hy zich op hem geworpen en sleepte hem buiten zyne wooning.

» Toen hy my voorbyging, hoorde ik M. Lieben zeggen :

» Eerlooze, die gy zyt, gy hebt dus hare dood gezworen, want gy weet welk een uitwerksel uw gezigt op haer te weeg brengt. Er moet een einde aen komen, en zelfs nog heden.

» M. Lieben was geen mensch meer, het was een leeuw, zyne oogen vonkelden. Hy wrong de armen van zynen tegenstrever, in zyne magtige handen,

» Ik en Domingo naderen om by hem te staen.

» — Ik heb niemand noodig zegde hy droog weg, en hy voerde den vreemdeling half met wil en half met geweld in het boschke, dat gy in het voorbygaen zult gezien hebben.

» Wy waren blyven staen zonder hem te durven volgen. Wy verwachten ons aen een groot ongeluk.

» Gedurende dien tyd bleef de doktoor by mevrouw Lieben, welke dit tooneel in eenen verschrikkelyken toestand had gebragt.

« Zy riep luid op M. Lieben, en deed duizende poogingen om op te staen en hem na te loopen. Met veel moeite gelukte de doktoor er in haer tegen te houden ; doch vruchteloos poogde hy haer gerust te stellen.

» — God ! Zy gaen elkander vermoorden, mynheer, riep zy ; ik smeek u, loop spoedig en poog hen van een te scheiden.

» Het was hertverscheurend.

» Op dit oogenblik hoorde men in de verte het gedruisch van eene ontploffing : mevrouw Lieben liet een verschrikkelyken schreeuw, en zy viel byna levenloos op haer oorkussen terug.

» Ik zag alsdan M. Lieben, alleen en met de kleêren in wanorde uit het bosch komen. Hy snelde naer de kamer zyner vrouw. Toen zy hem ontwaerde, strekte zy hare armen naer hem uit ; doch zy kon niet spreken. Hy naderde spoedig, ten einde haer te ondersteunen en had nog slechts den tyd om haer hoofd op zyne borst te leggen. Zy stierf. Zoo veel schokken te gelyk, dit was te veel voor die zwakke en teedere vrouw ; zy hadden haer gedood.

» — Doktoor, zy is dood ! riep plotselings M. Lieben op hertverscheurenden toon.

» De doktoor liet treurig het hoofd op de borst zakken. Alsdan viel M. Lieben by het bed op de knieën. Hy vatte de handen zyner vrouw, bedekte dezelve met kussen en besproeide ze met tranen. Hy was verschrikkelyk bleek geworden, men wilde hem van daer wegvoeren ; doch vruchteloos. Hy bleef er den ganschen dag en den volgenden nacht, welken M. de pastoor met hem in het gebed kwam doorbrengen.

» Ik en Domingo hadden ons heimelyk naer het boschke begeven en er het lyk van den vreemdeling gevonden. Een kogel had hem het hert doorboord ; hy hield nog eene geladene pistool in de hand. Wy bedekten het lyk met mos en bladeren, in afwachting dat men het zou begraven.

» Des anderen daegs toen M. de pastoor sprak van mevrouw Lieben te begraven, mompelde M. Lieben : en de andere. Verders verzocht hy, dat de stoffelyke overblyfselen zyner vrouw te midden van den tuin, op de plaets, welke gy gezien hebt, zou begraven worden.

» O, het was eene zeer treurige plegtigheid. Wy weenden allen, zegde de arme Marten, die by dit verhael zyne tranen niet meer kon weerhouden. En het pynelykste was M. Lieben te zien ; maer hy, weende niet. De droefheid had hem gevoeloos of zinneloos doen worden. Hy zag het graf delven, en er de kist in neerlaten, zonder zich te ontroeren. Hy glimlachte, mynheer, en men zag hem alsdan de tanden opeen klemmen, alsof hy het yzer had willen doorbyten.

» Het kleine zwarte kruis, dat gy gezien hebt, werd op haer graf geplaetst, na het ontdaen te hebben van een ivoonen Christibeeld, hetwelk door M. de pastoor als een kostbaer aendenken bewaerd wordt. Het was het kruisbeeld, dat in de kamer van mevrouw Lieben had gehangen.

» Het gansche gehucht droeg den rouw. Wat den vreemdeling betreft, zyn lyk werd op het kerkhof begraven.

(*Wordt vervolgd.*)